

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Nadunajskie. — Turcya. — Azya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Kurs nauk administracyi w armii otwarto.)

Wiedeń, 10. stycznia. Dnia 3. b. m. otwarto tu według najwyz. rozporządzenia kurs nauk administracyi w armii. Otwarcie pierwszego oddziału odbyło się w dniu wspomnianym w sali nauk przy gmachu zwanym Schranengebäude na placu hoher Markt. Nazajutrz otworzone w przytomności pana dyrektora szkoły wojennej, pułkownika *Nugena* drugi oddział, w lokalności szkoły wojennej. Trzeci kurs rozpocznie się w tych dniach. Odczyty w trzech oddzielnych kursach będą obejmować: 1) kurs dla przyszłych wojskowych urzędników administracyjnych, 2) kurs dla elewów szkoły wojennej, 3) kurs dla kandydatów audytoryatu. (W. Z.)

(Wykaz stanu austryackiego banku narodowego z d. 31. grudnia 1854.)

Aktywa.

Według statutów banku wybita moneta konwencyjna i sztaby srebrne	złr.	kr.		
	45,207.082	46 ³ / ₄		
Eskomptowane efekta przypadłe między 5 i 92 dniami	złr.	kr.		
	55,236.490	21 ³ / ₄		
Detto w Pradze 3,309.544 z r. 10 k.				
Detto w Bernie 1,760.445 z r. 24 k.				
Detto w Peszcie 3,653.201 z r. 46 k.				
	2,971.883	38k.		
Detto w Tryeście			5,971.883	38 k.
	3,000.000	zr.		
Detto we Lwowie 627.104 z r. 22 k.				
Detto w Linciu 606.042 z r. 53 k.				
Detto w Ołomuńcu 499.766 z r. 18 k.				
Detto w Opawie 499.339 z r. 8 k.	złr.	kr.	złr.	kr.
„ w Kronsztadzie 278.785 z r. 11 k.	17,206.112	50	72,442.603	11 ³ / ₄
Zaliczki na deponowane według statutów krajowe papiery państwa, spłacalne najdalej w 90 dniach	38,823.800	—		
Detto w filialnych zakładach pożyczkowych	8,983.000	—		
Detto na spłaty w ratach pożyczki loteryjnej z roku 1854	525.500	—		
Detto na spłaty w ratach wielkiej 5 procentowej pożyczki z roku 1854	80,000.000	—		
Detto dla niektórych gmin miejskich	380.000	—	128,712.300	—
Fundowany dług państwa na wykupienie pieniędzy papierowych w w. w., a to:	złr.	kr.	złr.	kr.
a) po 4% u procentowane	31,907.141	2 ¹ / ₄		
b) nieu procentowane	31,735.976	37 ¹ / ₄	63,643.117	39 ² / ₄
Za pomocą ugody z 23. lutego 1852 ściągnięty po 2% u procent. dług, któremu saliny eraryalne za hypotekę służą	55,000.000	—		
Dług zaręczenia administracyi państwa za wykupione dotychczas papierowe pieniądze państwa	145,980.525	—		
Razem	202,980.525	—		
Potrąciwszy: Wpłynione od 5. września 1854 do narodowego banku na rachunek państwa kwoty	50,879.787	5 ³ / ₄		
Pozostaje	150,100.737	54 ¹ / ₄		
a) Pożyczka dla Węgier po 2 od sta	Od państwa	500.000	—	
b) Na wsparcie ubogich profesjonistów bez procentu	gwarantowana	769.600	—	

Stan funduszu rezerwowego w papierach państwa	10,361.893	50
Stan funduszu pensyi w papierach państwa i akcyach bankowych	970.444	45
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów	3,336.010	59 ² / ₄
	476,043.791	6 ³ / ₄

Pasywa.

Obieg banknotów za wymieniane dotychczas papierowe pieniądze państwa 145,980.525 r.	}	383,491.000	—
Obieg banknotów za inne sprawy 237,510.475 „			
Fundusz rezerwowo		10,361.588	17 ³ / ₄
Fundusz pensyi		961.866	37
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające się wymieniać asygnaty, następnie saldi bieżących rachunków		11,743.286	12
Fundusz bankowy, założony przez 50,621 akcyi, do pierwiastkowej wkładki po 600 złr. za akcyę		30,372.600	—
Wpłaty na akcyę nowej emisyi		39,131.450	—
Suma		476,043.791	6 ³ / ₄

Wiedeń, 8. stycznia 1855.

Ameryka.

(Doniesienia z republiki argentyńskiej.)

Według listów z Buenos-Ayres z 12. listopada poniosły inwazyjne wojska pod dowództwem generałów *Lagos* i *Costa* zupełną klęskę przez wojska z Buenos-Ayres pod generałem *Hornos*. Strata poległych z jednej i drugiej strony wynosiła niemal 20 ludzi. Buntownicy mieli wielką liczbę rannych i utracili cały swój pakunek, korespondencyę i t.d. Z zabranych dokumentów okazuje się, że *Urquiza* był właściwym sprawcą inwazyi. Skompromitowała się przeto także wielka liczba mieszkańców w Buenos-Ayres i przedsięwzięto liczne aresztacye. Posłano wojsko na posiłek generałowi *Hornos* i na załogę do *San Nicolas* i *Rosario*. W Buenos-Ayres panuje sąd wojenny; jednak jest wszystko spokojne. Według późniejszej depeszy ponieśli powstańcy drugą klęskę i poszli w rozsypkę. Generał *Costa* miał się schronić na pokład brazylijskiego paropływu „*Thetis*.”

Hiszpania.

(Zaprowadzenie oszczędności. — Rozruchy w Maladze. — Potoczna.)

Z *Madrytu* piszą z 1. stycznia do dziennika *Independance Belge*: Na mocy licznych bardzo dekretów umieszczonych w wczorajszej i dzisiejszej gazecie urzędowej uchylono do 300 urzędników finansowych z ich posad. — Dziś zrana otrzymano tu wiadomość o wybuchu nowych rozruchów w mieście *Malaga*. Bandy pijanych przeciagały ulicami z okrzykiem: „Niech żyje republika!”, a przy tej sposobności wyniesiono na ląd towary przemyczone z kilku okrętów adgielskich. Do *Sewilli*, *Kadyxu* i *Grenady* wysłano natychmiast rozkaz, ażeby do *Malagi* wyprawiono wszystkie wojska do dyspozycyi będące. Od poza-wczoraj zmniejszyły się znacznie załogi wojskowe; w *Madrycie* znajdują się bataliony nielicząc więcej nad 80 ludzi; inne mają najwięcej po 156 żołnierzy. Dziś po południu wysłano jeden batalion pułku infantki w strony południowe, i z wielką tylko trudnością zebrano półtora żołnierza. Mimo tych zawichrzeń miejscowych niezachodzi jednak żadna obawa ważniejszych rozruchów, zwłaszcza że już ogłoszono zniesienie podatku konsumcyjnego. Według doniesień dziennika *Parlamento* zgodziła się większość komisji konstytucyjnej na to, by koronie przyznać prawo zaprzeczenia (*Veto*). Według dziennika *Espana* liczyć będzie senat do 50ciu członków dziedzicznych. (G. W.)

(Flota hiszpańska. — Ogłoszenie zniesienia podatku konsumcyjnego.)

Madryt, 30. grudnia. Według projektu przedłożonego przez ministra marynarki, będzie się składać hiszpańska flota w roku 1855 z jednego liniowego okrętu, 5 fregat, 26 korwet i 6 szalup kanonierskich o 2218 marynarzach.

Wotowane przez kortezy zniesienie konsumcyjnego i dochodowego podatku, kazał rząd niezwłocznie ogłosić telegrafem po prowincjach.

Anglia.

(Odpowiedź sekretarza państwa na przesłaną mowę prezydenta ciała prawodawczego w Paryżu.)

Francuzki ambasador w Londynie zakomunikowawszy lordowi *Clarendon* mowę prezydenta ciała prawodawczego mianą przy spo-

sobności głosowania nad pożyczką, tudzież odpowiedź Cesarza, otrzymał od pierwszego sekretarza państwa następującą odpowiedź:

„Panie ambasadorze!

Otrzymałem list Waszej Excel. z d. 30. z. m., którym mi Pan z rozkazu Cesarza przesłał egzemplarz *Monitora*, zawierający mowę prezydenta ciała prawodawczego miana przy sposobności jednomyślnego głosowania tego zgromadzenia nad ustawą o pożyczce i odpowiedź Jego ces. Mości.

Przedłożyłem Jej Mości Królowej komunikację W. Excel., a Jej król. Mość poleciła mi uwiadomić pana, ile umie cenić serdeczne wyrazy, jakimi prezydent w swej mowie, a Jego ces. Mość w swej odpowiedzi oświadczyli się względem spółdziałania angielskich sił morskich i lądowych, które podzielają próby i niebezpieczeństwa francuzkich żołnierzy i majtków.

Niechaj mi oraz wolno będzie złożyć W. Excel. podziękowanie członków rządu Jej Mości Królowej za uwiadomienie, którego W. Excel. jesteście tłumaczem. Wiadomo W. Excel. z jak zupełną wzajemnością prawodawstwo i naród angielski przyjęte są ku armii i marynarce francuzkiej owemi uczuciami przywiązania i wdzięczności, jakie mowa prezydenta ciała prawodawczego i odpowiedź Cesarza wyraziły dla morskich i lądowych sił zbrojnych Jej król. Mości. — Mam zaszczyt itd. *Clarendon.* (Abb. W. Z.)

(Pocztą londyńska. — Wzajemność koleżeńską wojsk sprzymierzonych. — Skargi kupców na blokadę portów czarnomorskich. — Nowe aparata oświetlenia.)

Londyn, 5. stycznia. Listy prywatne z Bałakławy z 21go grudnia donoszą, że posilki przychodzą nieprzerwanie. Dnia 19go przeszło 800 ludzi siedemnastego pułku przez obóz pierwszej dywizji francuzkiej. Wszystkie posterunki dywizji wystąpiły pod bronią; muzyczne jej bandy przygrywały: „*God save the Queen*“ i „*Rule Britania*“, a natomiast Angielcy przygrywali aryę „*La reine Hortense*“. Okręt „*Royal Albert*“, mający na pokładzie 1500 gwardzistów, przybył szczęśliwie. W nocy z 19. na 20. zrobili Rosyanie dwie wycieczki, jedną naprzeciw bateriom przy tak zwanej Raviune, którą odparli strzelcy i gwardziści w przekopach; drugą naprzeciw liniom angielskim, która również była bez skutku. Sądzone powszechnie, że przed połową stycznia nie przyjdzie do szturm.

W starem mieście *City* uskarżają się na rząd, że rosyjskie porty czarnego morza są wolne, Dunaj zaś ściśle jest blokowany. Ztąd wynika ta niedorzeczność, że neutralne okręta nie mogą zawijać do portów Turcyi sprzyjażnionej, podczas gdy bez przeszkody ładują na swój pokład rosyjskie produkta w portach rosyjskich.

Przy wodnych budowlach nowej Westminster-Bridge używają od wczorajszego dnia aparatów oświetlenia za pomocą elektryczności.

Francya.

(Przemowa Cesarza do gwardyi przeznaczonej do Krymu.)

Paryż, 10. stycznia. Wczorajszy *Monitor* ogłasza przemowę Cesarza do oddziałów gwardyi cesarskiej przeznaczonych do Krymu. Po odbytych przeglądzie bataliony sformowały się w czworobok. Cesarz zatrzymał się po środku i przemówił śród tysięcznych okrzyków „Niech żyje Cesarz!“ następującemi słowy do wojska:

„Żołnierze!

Naród francuzki udzielną wolą swoją wskrzesił wiele rzeczy, które uważano za pogrzebane na wieki, a dziś przywrócone jest Cesarstwo. Ściśle przymierza istnieją z naszymi dawnymi nieprzyjaciółami. Sztandar Francyi powiewa z zaszczytem na odległych wybrzeżach, dokąd niebyły jeszcze zdążyły orły nasze w śmiałym swym polocie. Gwardya cesarska, ta bohaterska reprezentacya sławy i honoru wojskowego, stoi tu przedemną, otaczająca jak dawniej Cesarza, mająca ten sam mundur, te same znaki a przedewszystkiem mająca w sercu te same uczucia poświęcenia się dla ojczyzny. Przyjmiecie więc te chorągwie, które was poprowadzą do zwycięstwa tak jak prowadziły ojców waszych, tak jak teraz przewodniczą waszym towarzyszą. Idźcie brać udział w niebezpieczeństwach, które jeszcze trzeba pokonać i w stawie, która was czeka. Niebawem otrzymacie chrzest, którego pragniecie, i z waszą pomocą zatknięte będą orły nasze na murach Sebastopola.“

Po tej przemowie zsiadł Cesarz z konia i wręczył osobiście chorągwie dwóm pułkownikom grenadyerów i wołtyżerów.

Jej Mość Cesarzowa zeszła z balkonu w czworobok gdzie z Cesarzem w koło obeszła szeregi. JJ. MM. Cesarstwo zatrzymywali się kilkakrotnie, by przemówić do żołnierzy. Widząc wzruszenie Cesarzowej żołnierze podwoili okrzyki uniesienia.

Cesarz odprowadziwszy Cesarzową, wsiadł znowu na koń i wojsko zaczęło defilować. Tłumy ludu zebrały się u kraty placu Carrousel i łączyły swe okrzyki z akłamacjami wojska.

(*Journ. de Deb.*)

(Dopisza jeneralnego gubernatora w Algieryi. — Porażka Bou-Baghla.)

Minister wojny otrzymał od jeneralnego gubernatora w Algierze następującą depeszę z 30. z. m.:

„Po kilkukrotnym pozornym tylko poddawanii się stanął Bou-Baghla dnia 26. niespodzianie pod Bordi de Tarmalt, i usiłował zdobyć to miejsce. Kaid Lakaar, syn Mokrani'ego, bronił tego stanowiska i odparł nacierających. Bou-Baghla poległ w walce, i odcięto mu głowę na miejscu. Zamieć śnieżna między Aumale i Arba wstrzymała nadejście kuryera z raportem szczegółowym; wypadek tu podany nie podlega jednak żadnej już wątpliwości, a do klęski poniesionej przez Zelmana i Mahometa Ben-Abdalli, tudzież do zdobycia Tuggurtu łączy się teraz i wiadomość o tym wypadku pomyslnym w Wargli.“ (Abb. W. Z.)

(Pocztą paryzka. — Assygnaty skarbowe wyspy Guadeloupy. — Uczta wieczorna dla wojskowych. — Lord Cowley w Londynie.)

Paryż, 3. stycznia. Jeneralna rada wyspy Guadeloupy powzięła pomiędzy innemi następujące uchwały: Wydanie assygnacyi skarbowych dla zastąpienia drobnych pieniędzy i wprowadzenie 10.000 wychodźców indyjskich.

Oficerowie gwardyi cesarskiej wyprawili temi dniami dla oficerów armii paryzkiej, jako też dla obecnych tu oficerów angielskich, austriackich i pruskich świetne Soirée w ogrodzie zimowym, na którem bawiono się bardzo wesoło.

Lord Cowley, którego nieobecność przy recepcyi noworocznej w Tuileryach obudzała powszechne zadziwienie, niejest w Paryżu, lecz w Anglii, gdzie chce pożegnać swego syna powracającego temi dniami do Krymu. (W. Z.)

Holandya.

(Stosunki z Japonią.)

Amsterdam, 2. stycznia. Wysłany przez rząd do Japonii wojenny paropływ, którego dowódca miał polecenie rozpocząć tam negocyacje dla uzyskania przyzwoleń w interesie handlu holenderskiego, jest wkrótce spodziewany z powrotem; misya ta miała odnieść najpomyślniejszy skutek.

Włochy.

(Projekt zniesienia klasztorów przykre sprawia w ludności wrażenie.)

Constitutionnel donosi z **Turyngu**: Projekt ustawy względem zniesienia klasztorów zrobił w prowincyi Genueńskiej bardzo przykre wrażenie. W Liguryi bardzo liczne są klasztory i mało tylko jest takich rodzin, któreby między swemi członkami nie liczyły zakonników. Powyższy projekt ustawy obudził więc niechęć w całej tamtejszej ludności, która i tak z natury i z tradycyi mało ma sympaty dla rządu. W Genuy jak wszędzie oczekiwano sprawozdania pana Cadorna z wielką niecierpliwością; ogłoszenie jednak nieodpowiedziało wcale żądaniom większości ludu. Zarzucają brak dat statystycznych w tem sprawozdaniu, które niezbędne są do należytego ocenienia kwestyi mianowicie ze stanowiska finansowego; widać także że sprawozdanie usiłuje raczej pokryć i pominąć ważne kwestye połączone z tą ustawą, aniżeli je wyświecić. Być może, że p. Cadorna, który bez wątpienia wiele ma zdolności i talentu, zachował sobie najsilniejszą argumentację na później, mianowicie ua czas rozpraw w parlamencie nad tą kwestyą. (Abb. W. Z.)

Niemce.

Berlin, 11. stycznia. Niedawno przejeżdżał tędy książę *Karadża*, który tu dawniej był ambasadorem, i udał się do Haagi, gdzie w tych dniach objął posadę ministra rezydenta Sultana przy rządzie tamtejszym. (*Zeit.*)

(Zakaz werbunku w Prusiech do służby cudzoziemskiej.)

Wiedeń, 11. stycznia. Królewskie prezydium policyi w Berlinie ogłosiło niedawno także zakaz przeciw werbowaniu do służby cudzoziemskiej. Na uzasadnienie tego zakazu przytacza powyższe obwieszczenie, że w Niderlandach i w wolnych miastach założono biura werbownicze do zagranicznej służby wojskowej. — Dotychczas jednak pisze *Gaz. wiedz.*, nic niewiadomo o otwarciu podobnych biur w Niderlandach, a wolne miasta remonstrowały stanowczo przeciw ogłoszeniu, jakoby zamierzały przyzwolić na otwarcie takich werbunków u siebie. (Abb. W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Nowa zmiana w ministeryum serbskim.)

Temesv. Ztg. donosi z Belgradu pod dniem 2. stycznia: Jeneral Kniczanin i senator Alexis podali wczoraj o dymisyę, którą książę dzisiaj przyjął, i już mianował nowo obranego senatora Stefana Magazynowicza ministrem spraw wewnętrznych. Posada ministra sprawiedliwości nie jest jeszcze obsadzona, którą, jak słyhać, ma objąć Stefan Markowicz.

Turcyja.

(Pocztą konstantynopolska. — Liwerunki. — Przysługi. — Pożar na statku transportowym. — Zajścia uliczne. — Zażyłość Turków z duchowieństwem greckim.)

Z Konstantynopola, dnia 1. stycznia (na Tryest) zawiada *Triest. Ztg.* następujące wiadomości:

Sultan oddał do dyspozycyi francuzkiej eskadrze szkołę nawigacyjną w Khalki o 250 łózkach.

Rząd turecki rozpiął różne liwerunki dla armii, w których może brać udział stan handlowy.

Przeszłego tygodnia przedstawił się mieszkańców Konstantynopola straszny widok stojącego w płomieniach trzy pokładowego okrętu. Angielski statek transportowy nr. 119, był naładowany prawie całkiem palnemi materyami, między innemi także prochem, szczęściem że był wyniesiony za czasau. Ogień wybuchnął w wilię Bożego Narodzenia, jak mówią przez nieostrożność jednego z majtków, który przy toczeniu przybliżył się z nadatodo beczki z rumem. Do pierwszej godziny z północy pracowano wszelkimi siłami nad powściągnięciem ognia; gdy znikła wszelka nadzieja, wywieziono okręt za pomocą paropływów z pobliza innych statków i pod Skutari osadzono na mieliźnie. Za nadejściem nocy zaczęły z wewnątrz opuszczanego okrętu buchać płomienie, a gorejąca masa ładunku, wynoszącego 800 beczek, rzucała przez całą noc posępne światło na powierzchnię morza.

W Konstantynopolu nie ma ani jednego dnia, w którymby nie było zajścia między angielskimi i francuskimi żołnierzami i Grekami. Przed sześciu dniami powstała sprzeczka między właścicielem kawiarni i dwoma angielskimi żołnierzami, z których jednego pchnięto nożem w rękę. Jego przyjaciel zawołał o pomoc; a ze kawiarnia ta leży przy głównej ulicy przedmieścia Galata, więc można było w krótkim czasie zebrać około 50 żołnierzy sprzymierzonego wojska. Publiczność cofnęła się, kilku Greków powyłaziło na dach kawiarni i rzucali cegły na żołnierzy, jedną z tych skaleczyli niebezpiecznie oko pewnemu oficerowi angielskiemu. W okamgnieniu uderzono na kawiarnię i w pół godziny zniszczono wszystko, co się tylko pod rękę nawinęło.

Z *Czisy* donoszą z dnia 1. b. m. o niepraktykowanym podtąd akcie grzeczności między tureckimi i greckimi władzami. Komendant tunetańskiego wojennego brygu, stojącego w porcie na kotwicy, oddał greckiemu biskupowi wizytę; gdy biskup odwzajemniał wizytę na pokładzie brygu, powitano go salwami z dział.

Azya.

(Poczta zamorska. — Stan Pendżabu pomyślny. — Obchód zwycięstwa nad Almą. — Wyprawa na Tybet nie pewna. — Telegrafy. — Pielęgnowanie hawelny. — Nowe pismo dla ludu. — Nadzór policyi.

Ostatnia poczta zamorska w pismach angielskich donosi:

Na pograniczu w północno-zachodniej stronie Indyi angielskiej panował pokój. Stan Pendżabu podniósł się od czasu, jak zostaje pod panowaniem Anglii, i rozwija się bardzo pomyślnie. Naczelnicy Sykhów wspierają usiłowanie władz angielskich, ażeby znieść barbarzyński obyczaj podrzucania lub zabijania dzieci płci żeńskiej, uchwalono przeciw temu rozmaite środki zaradcze, na zgromadzeniach, szczególnie na posiedzeniu odbytem w Burial, a którem się znajdował Mian Rabir Sing, syn i domniemany następca tronu Mahardzy Gulaba Synga Kaszemiru. Książę ten zamyśla brać udział w przemysłowej wystawie w Paryżu, i jak się zdaje chce pokazać Europie, że w powabnej okolicy Kaszemiru jeszcze nie zaginęła sławna niegdyś fabryka materyi dzierzganych, a mianowicie szalów.

W Kalkucie obchodzono zwycięstwo nad Almą wystrzałami z dział z fortu William. Rozporządzeniem jeneralnego namiestnika zakazano wywóz salety z Indjów do każdego portu europejskiego stałego lądu w północnej stronie Dunkerki. Wiadomość, że Napolowie zgromadzają wojsko 23,000 ludzi przeciw Wielkiemu Lama Tybetu, polega tylko na doniesieniu telegraficznym, które „Calcutta Englishman“ otrzymał z okolicy górnego Gangesu. W Indjach wschodnich rozszerza się coraz bardziej telegrafia elektryczna i nie słychać nigdzie, ażeby krajowcy psuli gdzie zerdzie i druty, ani też by tym zerdziom miały co szkodzić gwałtowne burze. Zdaje się dlatego, że nie są tak wysokie jak w Europie. Bombaj zostaje teraz w bezpośrednim związku z Lahorą i Kalkutą. Te miasta są oddalone od Bombaju 1500 angielskich mil (niemal 232 niemieckich); a doniesienia przechodzą tam i na powrót w dwunastu godzinach; od Kalkuty idzie telegraf w górę Gangesu do Agry miasta odległego na 800 angielskich mil, i wkrótce będzie pociągnięty do Delhi.

Według urzędowego doniesienia pana T. G. Prince, „nadzorca experimentów z bawełną,“ czyni bardzo wielkie postępy w prowincyi Sindb uprawa rośliny bawełnianej, osobliwie z nasienia Nowego Orleanu, tak iż ten kraj, który dotychczas nie pokrywał kosztów administracyi i był ważnym dla Anglii tylko z ujścia rzeki Indus, opłaci się w krótkim przeciągu czasu.

Nowy Lieutenant-Governor Allahabadu zajął się szczególnie edukacyą i moralnem podzwignieniem krajowców. Za jego natchnieniem będzie wychodzić w Agrze pismo miesięczne w języku indyjskim dla prowincyi górnych, zawierające przedmioty pożyteczne, i kosztować będzie tylko 5 rupiów rocznie. — W Kawnypurze powieszono dnia 4. listopada jednego Tumoli, to znaczy handlarza liściami betel, nazwiskiem Jorakhan, za to, że truł ludzi; należał do zbojeckiej sekty Thugów i upatrywał w tem swój sposób utrzymania; ale ścisły nadzór policyi władz angielskich umiał skutecznie zapobiedz gwałtownym tych ludzi zabójstwom, jakich się dopuszczali na różne sposoby.

Z teatru wojny.

(Widok trzech obozów francuskiego, tureckiego i angielskiego.)

Jeden z korespondentów, który przed 14 dniami wyjechał z Krymu, daje w dzienniku *Koeln. Ztg.* następujące opisanie ebozu armii sprzymierzonych:

„Z Chersonesu, dokąd zawijają po większej części okręta kupieckie, najbliższa droga do obozu francuskiego. Widać tam dobry porządek i wygodę. Francuzi pozakładali wszędzie drogi szutrowane, któremi mino niezgruntowanego dokoła błota krymskiego przewożą z największą łatwością działa i zapasy żywności, i z wojskiem swoim przenoszą się prędko z jednego miejsca na inne. Namioty ich i baraki stoją równym rzędem, a u wnieścia do każdej z ulic znajdują się drogoskazy dla zorientowania się. Ścisła policya obozowa przestrzega porządku, i czuwa nad tem, by wszędzie było czysto i schludnie. Między namiotami znajdują się niezliczone piece piekarskie, po części murowane, częścią zaś ruchome, i dostarczają wciąż świeżego chleba, a żołnierz francuski nie potrzebuje tak jak angielski karmić się sucharem nabawiającym Anglików skorbutem. Z drzewa znalezione pod ręką i z materyału zburzonych chat tatarskich pobudowali ciepłe chatki z kominami, uprzedzając staran-

ność rządu w tym względzie. Weselej też w obozie francuskim i wygodniej niż w angielskim lub tureckim. Gwarzą, zabawiają się, śpiewają i pracują obocho. Mundury oficerów i żołnierzy tak czyste, jak gdyby to było w służbie garnizonowej nieco uciążliwej, a nie podczas wojny. Zuawy rozweselają cały obóz, wdzierając się nocną porą samopas na zewnętrzne szauce rosyjskie, i zatykając tam proporcezki francuskie. Drażnią Rosyan i w obłęd ich wprowadzają zapalając w nocy ognie w miejscach samotnych, a uwiedziony tem nieprzyjaciel strzela z dział zaciekle w te punkta. Jenerał Canrobert zwiedza obóz prawie co dnia mimo ran swych nie zagojonych, ztemwszystkiem jednak mają żołnierze większe sympatyje dla jenerała Bosquet'a. — W obozie tureckim nieopodal od francuskiego, dzieje się wszystko przeciwie. Pełno tam błota i śmiecia, namioty poszarpane, mundury podarte i żołnierze zgnęziali. Mimo to jednak są wyperswadowani, i przykuczawszy w bloku, palą fajkę z największą obojetnością. Każdą wiadomość z swego Sztambułu ciekawie dochwytyją, jakby ich tysiące mil od tego miasta dzieliło. O Anglikach i ich waleczności mówią z wielkim podziwem, a szczególnie wysławiają mężstwo ich w bitwie pod Inkermanem; uzalają się jednak na szorstkie obchodzenie się żołnierzy angielskich. Nienajlepiej też wygląda i w angielskim obozie, i weale tam inaczej jak we francuskim. Nie ma dróg, z wyjątkiem jednego tylko gościńca założonego niedawno dla przeprowadzenia ogromnych moździerzów. Wszędzie między poszarpanemi namiotami wała się padlina — woły odeszłe i konie — i nikt nie pomyśli o zagrzebaniu gnijącej zdechliny. Oficerowie i żołnierze tak się obdarli, że w tym względzie nie o wiele różnią się od Turków. Oficerowie nie troszczą się bynajmniej o powodzenie żołnierzy, o ich wyżywienie, ubior lub przytulisko, spuszczać się w tem zupełnie na komisarzy obozowych. Lord Raglan pilnuje swego namiotu, i po kilka dni nie pokazuje się wojsku. Przystłane z Anglii baraki drewniane leżą porozkładane i rozrzucone w wodzie, czekając na potrzebne do ich zestawienia gwoździe, które także nadejść mają z Anglii. Mieszkańcy wiosek między Bałakławą i Sebastopolem stali się dla wielu zapewne nieuchronnych uciśnień z przyjaciół wrogami armii sprzymierzonej, tak że teraz muszą się ich wystrzegać jak szpiegów, i żadnemu też z nich nie wolno bez wyraźnego pozwolenia i straży dodanej wychodzić z swojej zagrody. (Abbl. W. Z.)

Założenie drutów podmorskiego telegrafu z Bałakławy do Warny jest już uchwalone; druty są już gotowe, a inżynier angielski pan Liddel ma się wkrótce udać w tym zamiarze do Krymu. (Zeit.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 11. stycznia. *Monitor* donosi, że Cesarz przyjmował wczoraj lorda Russell. (Zeit.)

— *Moniteur de l'armée* donosi co następuje: Armia orientalna będzie podzielona na dwa korpusy, jeden pod komendą jenerała Pelissier, a drugi pod jenerałem Bosquet. Naczelnym dowódcą obydwóch oddziałów będzie jenerał Canrobert. Niels uda się do Krymu w charakterze adjutanta jenerała Canroberta. W izbie prawodawczej złożono projekt do ustawy, którym kontyngens na rok 1854 wyznaczono w liczbie 140.000 ludzi.

Londyn, 12. stycznia. *Morning Post* zapowiada kongres, który zapewne w lutym odbędzie się w Wiedniu i będzie utworzony z specjalnych pełnomocników. *Times* donosi za rzecz pewną, że Piemont przystąpił do przymierza trzech mocarstw.

Turyń, 9. stycznia. Królowa Adelaida powiła księcia. Garibaldi przybył do Cagliari.

— 11. stycznia. Minister spraw zewnętrznych Dabormida otrzymał dymisyę, a miejsce jego zajął hrabia Cavour. (Zeit.)

Odessa, 7. stycznia. Doniesienia z Krymu, sięgają po d. 18. (30.) grudnia r. z. nie zawierają jednak nic nowego. Z Bessarabii i Ukrainy idzie 50 batalionów do Krymu. W Odessie jest teraz 8 stopni zimna. (Litogr. korresp. austr.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 7. stycznia Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne zboża i innych foraliów, jakie były od 16. do 31. grudnia na targach w Sanoku, Dobromilu, Lisku, Rymanowie i Dynowie: korzec pszenicy 13r.20k.—14r.48k.—14r.30k.—14r.—14r.24k.; żyta 11r.40k.—12r.48k.—12r.24k.—11r.12k.—13r.12k.; jęczmienia 8r.19k.—9r.12k.—9r.15k.—8r.—9r.12k.; owsa 6r.26k.—9r.12k.—7r.45k.—6r.—8r.; kukurudzy w Lisku 12r.12k.; hreczki w Dobromilu 12r.48k.; kartofli w Lisku 6r.15k., w Dynowie 4r.44k. Cetnar siana 0—1r.22k.—1r.50k.—0—1r.12k. Sag drzewa twardego 4r.30k.—5r.12k.—5r.30k.—6r.—5r.48k., miękkiego 3r.24k.—4r.12k.—3r.30k.—4r.48k.—3r.48k. Funt mięsa wołowego 7k.—5k.—6k.—4³/₅k.—5k²/₅. Garniec okowity 3r.12k.—2r.48k.—2r.30k.—2r.—4r.24k. mon. konw.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. stycznia.

Hr. Starzyński Leop., z Mogielnicy. — PP. Czerwiński Lud., ze Sanoka. — Gnoiński Alex., z Krasnego. — Stepnowski Wład., z Firliówki. — Ebert, c. k. kanclerz i tajny sekretarz, z Jass.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15 stycznia.

PP. Tyszkowski Jan, do Kalnego. — Żurakowski Jan, do Zadorowa. — Stojalowski Juhusz, do Podhajec. — Nowosielski Lud., do Zbory.

Kurs lwowski.

Dnia 15. stycznia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	5	51	5	54
Dukat cesarski . . . . . " "	5	55	5	58
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	10	10	10	13
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	58	1	59
Talar pruski . . . . . " "	1	53	1	55
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr. bez kuponów	91	—	91	20
Galicyjskie Obligacje indem. z kuponami	75	8	75	25

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 15. stycznia 1855.

	złr.	kr.
Kupiono przez kuponów 100 po . . . . . m. k.	—	—
Przedano " " 100 po . . . . . " "	91	12
Dawano " " za 100 . . . . . " "	90	42
Żadano " " za 100 . . . . . " "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 11. stycznia.

		złr.	kr.	w przecięciu
Obligacje długu państwa 5%	za sto	84 ⁷ / ₈	3/4	84 ³ / ₄
detto z r. 1851 serya B. 5%	"	—	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	"	87 ¹ / ₂	3/8	87 ³ / ₈
Obligacje długu państwa . . . . . 4 ¹ / ₂ %	"	—	—	—
detto 4%	"	64 ¹ / ₂	—	64 ¹ / ₂
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	"	—	—	—
detto 3%	"	—	—	—
detto . . . . . 2 ¹ / ₂ %	"	—	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	"	—	—	—
detto . . . . . z r. 1839	"	—	—	—
detto . . . . . z r. 1854	"	102	101 ³ / ₄	101 ¹¹ / ₁₆
Obl. wiedz. miejskiego banku . . . . . 2 ¹ / ₂ %	"	—	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . . . . 5%	"	—	—	—
Obl. indem. Niż. Austr. 5%	"	—	—	—
detto krajów koron. 5%	"	74	74 ¹ / ₂	74 ¹ / ₂
Akcy bankowe	"	1033	1032	1030
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	"	476 ¹ / ₂	477 ¹ / ₂	480
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	"	1960	1982 ¹ / ₂	1932 ¹ / ₂
Akcy kolei żel. Głognickiej na 500 złr.	"	—	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	"	—	—	—
Akcy kolei Budzińskiego-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	"	—	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	"	—	545	545
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	"	—	572 ¹ / ₂	572 ¹ / ₂
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.	"	—	—	—
Renty Como	"	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 11. stycznia.

		złr.	kr.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	"	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur. . . . . 126 ¹ / ₂	3/4	127	—	126 ⁷ / ₈ u.s.o.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 ¹ / ₂ fl	125 ³ / ₄	126	—	125 ⁷ / ₈ 3 m.
Genoa za 300 lire nowe Piemont.	—	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank. 94	93 ¹ / ₂	—	—	94 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań. 123	—	—	—	123 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl. 12-13	14 15	—	—	12-14 2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr. . . . . 124 ³ / ₄	1	—	—	124 ³ / ₂ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków 148	l.	—	—	148 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	—	31 T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	—	31 T.S.
Cesarskie dukaty	—	—	—	31 Agio.
Dueaten al marco	—	—	—	Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam — Augsburg 126 ¹ / ₂ . — Frankfurt 125 ¹ / ₂ . — Hamburg 93 ¹ / ₂ l. — Liwurna — Londyn 12.14 l. — Medyolan 124. — Paryż 147 ¹ / ₂ .
Obligacje długu państwa 5% 84 — 84 ¹ / ₂ . Detto S. B. 5% 93 — 94.
Detto 4 ¹ / ₂ % 72 ³ / ₄ — 72 ³ / ₄ . Detto 4% 64 ¹ / ₂ — 64 ¹ / ₂ . Detto z r. 1850 z wypłatą 4%
92 ¹ / ₂ — 92 ¹ / ₂ . Detto z r. 1852 4% 91 — 91 ¹ / ₂ . Detto 3% 50 ¹ / ₂ — 51. Detto

KRONIKA.

Dnia 29. z. m. dało się czuć w Nisie o trzeciej godzinie zrana gwałtowne trzęsienie ziemi, które trwało przez 8 sekund i przebudziło ze snu publiczność. Większa część mieszkańców przestraszona uchodziła z domów. Na samym *Piazza Vittorio* skupiło się przeszło 2000 osób. Z Chambery, Cuneo, Alessandria etc. nadechdzą podobne wiadomości. Bardzo mocne trzęsienie było w Oneglia, gdzie kilka wielkich gmachów znaczną poniosło szkodę i mury się porozwalaly. W Mondovi-Piazza uciierpialy mocno prawie wszystkie domy. W S. Remo zaczęły bić dzwony kościelne.

— Jak donosi jeden z dzienników brestońskich opuszcza Królowa Pomara na jakiś czas wyspę Taiti dla zrobienia wycieczki do Paryża, dokąd ją głównie pociąga wielka wystawa przemysłowa.

— Liczbę wychodźców, którzy w ciągu ostatniego roku odplynęli z Liverpoola, podają na 210.742 (4000 tygodniowo). Do transportu ich użyto 957 okrętów. Większa część udała się do Stanów Zjednoczonych. Do Australii wy-

2¹/₂% 42 — 42¹/₂. Detto 1% 16³/₄ — 17. Obl. indem. Niż. Austr. 5% 81 — 81¹/₂. Detto krajów kor. 5% 74¹/₂ — 79. Pożyczka z r. 1834 232 — 233. Detto z r. 1839 120¹/₂ — 120³/₄. Detto z 1854 101 — 101¹/₂. Oblig. bank. 2¹/₂% 58 — 58¹/₂. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 98 — 99. Akcy bank. z ujma 1026 — 1028. Detto bez ujmy — — — — — Akcy bankowe now. wydania — — — — — Akcy banku eskomp. 95¹/₂ — 95¹/₂. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 197⁵/₈ — 197¹/₂. Wied.-Rabskie 115 — 115¹/₂. Detto Budzińskiego-Lincko-Gmundzkiej 260 — 261. Detto Tyrnawskiej l. wydania 17 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej — — — — — Detto żeglugi parowej 54¹/₂ — 54⁵/₈. Detto 11. wydania — — — — — Detto 12. wydania 537 — 538. Detto Lloyd'a 572 — 575. Detto młyna parowego wiedeń. 130 — 131. Renty Como 12³/₄ — 13. Esterbazege losy na 40 złr. 82 — 82¹/₂. Windischgrätz losy 28¹/₂ — 28³/₈. Waldsteina losy 29⁵/₈ — 29⁷/₈. Keglevicha losy 11 — 11¹/₂. Cesarskich ważnych dukatów Agio 30¹/₂ — 30¹/₂.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedz. d. 12. stycznia o pół do 2. popołudnia.)

Ces. dukatów sęplowanych agio 30¹/₂. Ces. dukatów obrączkowych agio 29³/₄. Ros. imperyalu 10.7. Srebra agio 27³/₄ gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 15. stycznia.

Obligacje długu państwa 5% 83⁷/₁₆; 4¹/₂% 71⁷/₈; 4% —; 4% z r. 1850 — wylosowane 3% —; 2¹/₂% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Akcy bank. 1027. Akcy kolei półn. 1962¹/₂. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 544. Lloyd 570. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcy niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. 473³/₄ złr.

Amsterdam l. 2. m. 104³/₈. Augsburg 126⁵/₈ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 126 l. 2. m. Hamburg 93 l. 2. m. Liwurna — l. 2. m. Londyn 12.13¹/₂. 3. l. m. Medyolan 124¹/₂. Marsylia 147¹/₂. Paryż 147¹/₂. Bukareszt 217. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 31. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indem. 77. Pożyczka z roku 1854 100³/₁₆.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	324.24	— 6.0°	92.9	półn. zach.	pochmurno
2 god. pop.	324.65	— 4.4°	84.9	"	śnieg
10 god. wie.	325.58	— 6.7°	86.8	"	pogoda

Uwaga. Wysokość śniegu w 24 godz. 9"."

TEATR.

Dzisiaj: Przedst. niem.: „Die Valentine“.

Jutro dnia 17. stycznia 1855 (po raz pierwszy)

„RABUNEK“.

Komedia w 1 akcie.

O s o b y :

Bernard Sławka	P. Ulrych.
Kasia, jego córka	Panna Kasprzycka.
Piotruś, jego wnuk	P. Natorski
Tarnowicki, ułan	P. Szturm.
Wójt	P. Hennig.
	P. Lauvernay.
	P. Wilkoszewski.
	P. Woźniakowski.
	P. Baczyński.

Żołnierze

Rozpocznie:

„Ojciec Perin czyli: Szpieg Bonapartego“.

Komedia w 2 aktach A. Karr.

O s o b y :

Michał Perin	P. Linkowski
Fouché, minister policyi	P. Ulrych.
Desaunais, szef biura policyi	P. Kaliciński.
Juliusz de Crussac	P. Reymers.
Bernard, stolarczyk	P. Lauvernay.
Teresa, siostrzenica Perina	Pani Linkowska.
Urzędnik	P. Hennig.
Landri	P. Natorski.
Chapole	P. Woźniakowski.
Oddźwierny	P. Baczyński.